

Република Србија
АПЕЛАЦИОНИ
СУД У БЕОГРАДУ
Гж 1321/23
10.5.2023. године
Београд

У ИМЕ НАРОДА

АПЕЛАЦИОНИ СУД У БЕОГРАДУ, у већу састављеном од судија Ирене Вуковић, председника већа, Станиславе Митровић и Татјане Лемајић, чланова већа, у парници тужилаца АА и ББ, обоје из ..., које заступа пуномоћник Стеван Јаковљевић, адвокат из Панчева, Војводе Радомира Путника бр. 3 а/6, против туженог ЕПС "Дистрибуција" д.о.о, Београд, Регионални центар "Електровојводина" Нови Сад, огранак "Електродистрибуција" Панчево, Панчево, Милоша Обреновића бр. 6, кога заступа пуномоћник Миленко Радованов, адвокат из Новог Сада, Сремска бр. 4/3, ради накнаде штете, одлучујући о жалбама парничних странака изјављеним против пресуде Основног суда у Панчеву П 921/15 од 13.2.2020. године, у седници већа одржаној дана 10.5.2023. године, донео је

ПРЕСУДУ

ОДБИЈА се као неоснована жалба тужилаца и **ПОТВРЂУЈЕ** пресуда Основног суда у Панчеву П 921/15 од 13.2.2020. године у ставу другом изреке.

ПРЕИНАЧУЈЕ СЕ решење о трошковима поступка садржано у ставу трећем изреке пресуде Основног суда у Панчеву П 921/15 од 13.2.2020. године, тако што се **ОБАВЕЗУЈУ** тужиоци да туженом накнаде трошкове парничног поступка у износу од 151.875,00 динара, у року од 15 дана од дана достављања преписа пресуде.

ОДБИЈА СЕ као неоснован захтев туженог за накнаду трошкова другостепеног поступка.

Образложење

Побијаном пресудом, ставом првим изреке, дозвољено је објективно преиначење тужбе према поднеску тужилаца од 3.12.2018.године. Ставом другим изреке, одбијен је као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили да се обавезе тужени да на име капитализиране ренте због смрти њиховог сина исплати тужиљи АА износ од 476.157,08 динара а тужиоцу ББ износ од 480.000,08 динара са законском затезном каматом почев од дана вештачења 25.4.2018. године, као и припадајуће износе од смрти

сина ...2012. године на име његовог очекиваног доприноса издржавању до дана вештачења 25.4.2018. године и одређивању будуће ренте и то сваком од тужилаца за период од маја 2012.године закључно са мартом 2018.године износе од по 4.294,08 динара са законском затезном каматом на сваки месечни износ почев од 1. у том месецу до коначне исплате, као и износ од 3.580,00 динара за април 2018.године, са законском затезном каматом почев од 1.4.2018.године, а одбијен је као неоснован и захтев тужилаца да им тужени накнади трошкове парничног поступка са законском затезном каматом од пресуђења до исплате. Ставом трећим изреке, обавезани су тужиоци да туженом солидарно накнаде трошкове парничног поступка у износу од 185.625,00 динара.

Против наведене пресуде жалбе су благовремено изјавили тужиоци и тужени, тужиоци побијајући је у ставовима другом и трећем изреке, како произлази из навода жалбе, из свих законских разлога, а тужени у погледу одлуке о трошковима поступка садржане у ставу трећем изреке побијане пресуде, због битне повреде одредаба парничног поступка и погрешне примене материјалног права.

Испитујући првостепену пресуду у границама прописаним чланом 386 Закона о парничном поступку ("Службени гласник РС", бр. 72/11 са каснијим изменама и допунама), апелациони суд је оценио да је жалба тужилаца делимично основана, а жалба туженог неоснована.

У спроведеном поступку првостепени суд није учинио ниједну битну повреду одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 ЗПП на које другостепени суд пази по службеној дужности. Нема ни битне повреде одредаба парничног поступка из члана 374 став 2 тачка 12 ЗПП, на коју парничне странке неосновано указују у жалби, будући да пресуда нема недостатака због којих се не може испитати. Изрека није неразумљива и не противречи самој себи ни разлозима, који су наведени у погледу свих битних чињеница на јасан и непротивречан начин, а о битним чињеницама не постоји противречност између онога што се у разлозима пресуде наводи о садржини исправа, записника о исказима датим у поступку и самих тих исправа или записника или изведеним доказима.

Према утврђеном чињеничном стању, тужиоци су родитељи покојног ВВ, који је дана ...2012. године погинуо на радном месту, као запослени у привредном друштву "... д.о.о, приликом укључења електричне енергије и прикључења (прикључне) кутије на кући која се налази у ..., у ... улици бр. Поводом наведеног догађаја пресудом Основног суда у Панчеву К 745/13 од 14.6.2018.године која је потврђена пресудом Апелационог суда у Београду Кж 6351/19 од 25.9.2019.године осуђен је ГГ радник "Електродистрибуције" Панчево због изазивања опасности за живот и тело људи, односно непоступање по прописима и техничким правилима о мерама заштите, јер је наведеног дана изводио неовлашћене манипулације укључења и искључења електричне енергије приликом извођења радова на искључењу ваздушне мреже и пребацивања прикључка са ваздушне мреже на подземну у Улици ... бр....., што је изазвало директни струјни удар који је доживео оштећени ВВ радник ДОО "...", што је довело до смрти ВВ.

Пре наведеног догађаја ВВ је живео у породичној кући свог оца у ..., у Улици ..., са оцем, мајком и сестром у истом породичном домаћинству, заједно са својом супругом ДД и малолетним сином ЂЂ који је тада имао шест месеци, тако што су користили исте просторије и заједно се хранили, а такође су заједно учествовали и у трошковима плаћања рачуна и осталим заједничким трошковима. Док је живела у истом породичном домаћинству заједно са својим покојним сином ВВ и његовом породицом, АА је била запослена у предузећу "...", где и сада ради, и остваривала је просечну плату за период од 8.1.2001. године до 30.4.2017. године у износу од 23.358,65 динара нето. Док је живео у истом породичном домаћинству заједно са својим покојним сином ВВ и његовом породицом, ББ није био запослен, али је обављао повремене послове за приватна лица. Накнадно се запослио у ... предузећу "...", ДОО у септембру 2014. године. ББ је власник парцеле која је површине 3.068 м² и власник куће површине 120 м² која се налази у ..., у Улици ... Покојни ВВ био је запослен у фирми "...", из ... и остваривао је редовну месечну зараду, а његова супруга није била запослена.

Неосновано се жалбом тужилаца оспорава утврђено чињенично стање у погледу давања издржавања или помагања тужилаца од стране њиховог сада пок. сина, с обзиром да је првостепени суд правилно из исказа парничних странака и супруге пок. ВВ утврдио да су тужиоци живели у истом породичном домаћинству са њиховим сада пок. сином, његовом супругом и његовим малолетним дететом, да пок. ВВ није издржавао ни помагао своје родитеље, већ су заједно сносили трошкове куповине хране и плаћања обавеза, с обзиром да је тужилац ББ у свом исказу навео да су делили трошкове плаћања обавеза, да су храну сви куповали, да је зими гас плаћао његов пок. син, а да је он плаћао рачуне за струју, воду и порезе, којем исказу је сагласан и исказ супруге пок. ВВ у делу у којем је навела да је њен пок. супруг од своје зараде куповао храну и плаћао рачуне за потребе заједничког домаћинства. С обзиром да је пок. ВВ са својом супругом која није била запослена и малолетним дететом живео у заједничком домаћинству са својим родитељима, део трошкова хране и становања је био трошак његове породице који је он био дужан да сноси. Правилно првостепени суд није прихватио исказ ћерке тужилаца ЕЕ с обзиром да она није имала непосредна сазнања о помагању или издржавању тужилаца од стране њиховог пок. сина, како је сама у исказу навела, при чему је њен исказ и нелогичан с обзиром да је навела да је пок. ВВ зарађивао око 60.000,00-70.000,00 динара месечно, а да је исти износ давао за потребе заједничког домаћинства.

На основу овако утврђеног чињеничног стања, првостепени суд је применом одредби чланова 154, 170 и 194 ЗОО оценио да је тужени пасивно легитимисан јер је кривицом радника туженог изазвана смрт сина тужилаца, али да је тужбени захтев неоснован с обзиром да тужиоци нису доказали да их је син издржавао или редовно помагао, а с обзиром да остварују редовна месечна примања, да су радно способни и да поседују другу непокретну имовину, те да и не трпе штету по основу изостанка редовног помагања од стране погинулог сина, нити постоји потреба за издржавањем од стране њиховог сина, с обзиром на њихово имовинско стање и с обзиром на околност да су оба тужиоца способна за рад.

Одредбом члана 194 ЗОО прописано је да лице које је погинуло издржавао или

редовно помагао, као и оно које је по закону имало право захтевати издржавање од погинулог, има право на накнаду штете коју трпи губитком издржавања, односно помагања (став 1). Ова штета накнађује се плаћањем новчане ренте, чији се износ одмерава с обзиром на све околности случаја, а који не може бити већи од онога што би оштећеник добијао од погинулог да је остао у животу (став 2). Одредбом члана 156 Породичног закона прописано је да родитељ који је неспособан за рад, а нема довољно средстава за издржавање, има право на издржавање од пунолетног детета или другог крвног сродника у правој нисходној линији, односно од малолетног детета које стиче зараду или има приходе од имовине, сразмерно његовим могућностима (став 1). Нема право на издржавање родитељ ако би прихватање његовог захтева за издржавање представљало очигледну неправду за дете односно другог крвног сродника (став 2).

Према наведеним одредбама, родитељ има право на накнаду штете коју трпи губитком издржавања или помагања уколико га је погинули издржавао или редовно помагао, као и уколико испуњава законске услове да захтева издржавање од погинулог, односно уколико је неспособан за рад и нема довољно средстава за издржавање, који услови морају бити кумулативно испуњени. У том смислу, правилно је првостепени суд одбио као неоснован тужбени захтев тужилаца којим су тражили накнаду штете због изгубљеног издржавања услед смрти сина, с обзиром да тужиоци нису били издржавани од стране свог сина, нити их је он редовно помагао, нити су испуњавали законске услове за остваривање права на издржавање од стране сина јер су способни за рад, имајући у виду да је тужила АА све време (пре и након смрти сина) била запослена и остваривала зараду, док је тужилац ББ за време док је њихов син био жив обављао повремене послове, а након смрти сина, 2014.године се запослио.

С обзиром да тужиоци немају право на накнаду штете због изгубљеног издржавања од стране њиховог пок. сина, без утицаја су жалбени наводи у погледу висине издржавања и права на изгубљено издржавање које је остварила супруга њиховог пок. сина у другом парничном поступку, као и наводи у погледу оцене налаза вештака за економско финансијску област од стране првостепеног суда.

Из наведених разлога другостепени суд је на основу одредбе члана 390 ЗПП првостепену пресуду у погледу одлуке о тужбеном захтеву потврдио.

Међутим, одлука о трошковима поступка, садржана у ставу трећем изреке побијане пресуде не може се прихватити као правилна, јер је донета погрешном применом материјалног права.

Одлучујући о трошковима поступка, првостепени суд је обавезао тужиоце, применом чланова 150, 153 у вези члана 163 ЗПП да солидарно исплате туженом износ од 185.625,00 динара, и то за састав четири образложена поднеска (од 4.12.2018, 1.2.2019, 19.4.2019. и 17.1.2020.године) у износу од по 11.250,00 динара, за заступање на шест одржаних рочишта у износу од по 12.750,00 динара и приступ на девет неодржаних рочишта у износу од по 7.125,00 динара.

Одредбом чланом 154 ЗПП прописано је да ће суд приликом одлучивања који ће се трошкови накнадити странци узети у обзир само оне трошкове који су били

потребни ради вођења парнице. О томе који су трошкови били потребни, као и о висини трошкова, одлучује суд ценећи све околности.

Пуномоћник туженог је заступао на шест одржаних рочишта и приступио је на девет неодржаних рочишта за које радње му припада накнада трошкова, као и за састав поднеска од 4.12.2018.године. Међутим, по оцени овог суда, поднесци од 1.2.2019.године, 19.4.2019.године и од 17.1.2020.године нису били потребни ради вођења ове парнице, зато што се у њима тужени изјашњавао на наводе тужилаца. Према одредби члана 4 ЗПП суд о тужбеном захтеву одлучује по правилу на основу усменог, непосредног и јавног расправљања, тако да је на наводе тужилаца тужени могао да се изјасни усмено на рочишту. Због свега наведеног, трошкови састава поднесака од 1.2.2019.године, 19.4.2019.године и од 17.1.2020.године у смислу члана 154 ЗПП нису били потребни ради вођења ове парнице, те туженом нису могли бити признати трошкови на име састава тих образложених поднеска.

Такође, према одредби члана 160 став 2 ЗПП, супарничари који су солидарно одговорни у главној ствари, одговарају солидарно за трошкове досуђене противној странци, те како то није случај, тужиоци су применом одредбе члана 160 став 1 ЗПП дужни да сnose трошкове туженог на једнаке делове.

С обзиром да свако од тужилаца свој захтев заснива на чињеницама да је он родитељ који је изгубио издржавање услед смрти сина кривицом радника туженог због чега има право на накнаду штете услед изгубљеног издржавања, тужиоци су формални супарничари, због чега вредност предмета спора ради обрачуна трошкова представља вредност највишег захтева која износи 788.459,76 динара. Иако је погрешно утврдио вредност предмета спора (у износу од 956.157,00 динара) првостепени суд је правилно применио тарифу одређену Тарифним бројевима 13 и 15 Тарифе о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката, за вредност предмета спора од 750.000,00 до 1.500.000,00 динара (25.000-50.000 поена). Због тога неосновано жалбом тужени указује да приликом обрачуна трошкова поступка првостепени суд није правилно применио Тарифу о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Такође се неосновано жалбом туженог указује да му припадају трошкови таксе на одговор на тужбу, с обзиром да тужени накнаду тих трошкова није опредељено тражио у смислу одредбе члана 163 ЗПП, а исте није ни сносио.

Због свега наведеног, применом одредби чланова 150, 153, 154 и 163 ЗПП туженом припадају трошкови за састав једног образложеног поднеска у износу од 11.250,00 динара, за заступање од стране пуномоћника из реда адвоката на шест одржаних рочишта у износу од по 12.750,00 динара и приступ на девет неодржаних рочишта у износу од по 7.125,00 динара, укупно износ од 151.875,00 динара, одмерено у складу са Тарифом о наградама и накнадама трошкова за рад адвоката.

Применом одредбе члана 401 тачка 3 у вези члана 394 тачка 4 ЗПП одлучено је као у ставу другом изреке ове пресуде.

Како тужени није успео са жалбом, то му не припадају трошкови другостепеног

поступка због чега је, на основу члана 165 став 1 у вези члана 153 ЗПП, одлучено као у ставу трећем изреке ове пресуде.

Председник већа-судија
Ирена Вуковић, с.р.

За тачност отправка
Управитељ писарнице
Јасмина Ђокић